

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni račun štev. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratov: Cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Kmet kot vprežna živina.

Nikjer danes ne cvetijo rožice na go-
spodarskem polju in od raja smo se da-
nes bolj oddaljili kot kdaj poprej. Najda-
lje od raja pa so pogнали ljudi tamkaj in
tisti, ki so ljudem obljubljali raj na zem-
lji. To so boljševiki. Kaj so ti ljudje na-
pravili iz Rusije in njenega gospodarstva,
so premnoge priče z dejanskimi dokazi
neovrgljivo dokazale. Najgrozovitejši do-
kaz, podan z življenjem in trpljenjem, pa
je ruski kmet. Zanj je komunistična orga-
nizacija gospodarstva priredila pravo
Golgoto, na katero mora nositi svoje stra-
hovito breme brez nade zboljšanja in brez
upanja plačila. Dokler je Lenin živel, se
komunistična organizacija poljedelstva še
ni izvršila. Presvež je še bil spomin na
obljube, ki so jih boljševiki s svojim vo-
diteljem na čelu dali kmetom, ako se pri-
družijo revolucionarnim delavcem. Venom-
er in povsod po Rusiji so se takrat da-
jale kmetom svečane obljube: »Graščin-
ska in državna zemlja bo vaša, davki se
vam bodo odpustili.« Čim bolj je bledele
spomin na revolucionarno leto 1917, tem
bolj so se puščale v nemar kmetom dane
obljube. Izdajale so se odredbe, ki so bile
kakor temeljni kamni za zgraditev komu-
nističnega gospodarstva na kmetih. Leto
1930 je prineslo končno določitev komu-
nistične organizacije ruskega poljedelstva.

Naš list je v temeljitih člankih, pisanih
od velikega prijatelja in dobrega pozna-
valca Rusije, opisal gospodarski razvoj
Rusije do sedanjega stanja. Orisal je
stvarno in jasno zlasti trnjevo pot ruske-
ga kmeta. Kulaki (večji posestniki, ki so
imeli približno takšna posestva, kot jih
imajo pri nas srednje graščine) so popol-
noma izginili. Bili so kot protirevolucio-
narji ubiti ali poslani na prisilno delo v Si-
birijo in drugam. Njih zemlja in imetje je
bilo izročeno kolhozom. Srednji in mali
kmetje pa so bili s silo natirani ali z vzi-
jačo pridobljeni za kolhoze (kolektivna,
skupna gospodarstva). Poleg kolhozov so
boljševiki ustanovili sovhoze (sovjetska
gospodarstva), ki naj bi bili vzorna obli-
ka boljševiškega gospodarstva, v katero
naj bi se tekom časa spremenilo vse kmeč-
ko gospodarstvo. Sovhozi se imenujejo ter
so gospodarske tovarne za kruh. V njih
je 18% vseh poljedelcev, nad 65% jih je
v kolhozih, samostojnih kmečkih gospo-
darstev pa je komaj še 16% in ta so tako
obremenjena z dajatvami in obdana s to-
likimi težavami, da jim preti pogin ali pa
prestop v kolhoze.

Kolhozi so za ruskega kmeta poguba, za
sovjetsko državo pa izguba. Boljševiški
časniki (drugi v Rusiji niso dovoljeni),
med njimi zlasti »Izvestija« in »Pravda«,
poročajo, da je bilo letos do marca pose-

jane pšenice za pet milijonov hektarjev
manj kot lani; celo sovhozi (vzorna so-
vjetska gospodarstva) so posejali šestkrat
manj kot prejšnje leto. Torej preti letos
nevarnost lakote, kakršna je bila v letih
1931 in 1932. Državna oblast odreja na
osnovi posejane površine, kolik bo žetveni
donos in z ozirom na to, kolik bo prinos
posameznih kolhozov državi, zlasti za pre-
hrano meščanstva, delavstva in vojaštva.
Vsak primanjkljaj v oddani količini se
strogo kaznuje. Če lačen kmet vzame v
kolhozu kaj zrnja, zapade ostri kazni;
ustrelijo ga ali pa ga pošljejo v taborišče
na prisilno delo. Da lažje doženejo, kateri
kmet je tat kolhoza, so sovjetske oblasti
organizirale otroke, ki izdajajo kmete, ki
so v kolhozu kaj vzeli. Otroci ovajajo last-
ne starše ter dobivajo za to pohvalo in
odlikovanje. Tako pojema med kmeti za-
nimanje za skupno gospodarstvo od dne-
va do dneva. To je moralen vzrok, zakaj
sedanje kmečko gospodarstvo v Rusiji ve-
dno bolj propada. Je pa tudi tehničen
vzrok.

Na kongresu komunistične stranke leta
1934 je sam diktator Stalin tožil, da ima
organizacija ruskega kmečkega gospodar-
stva ogromne napake. Organi ljudskega
komisariata za poljedelstvo ne poznajo
najvažnejših vprašanj za dvig žetvenega
donosa: vprašanje zrnja in sejanja; slabo
se izkoriščajo traktorji, poljedelski stroji
in mineralna gnojiva. Traktorjev je bilo,
kakor je izjavil Stalin, leta 1933 204.100,
toda samo štirje odstotki so bili sposobni

za delo. In Vorošilov, komisar za vojsko,
je dostavil: »Traktor in motor ni sposo-
ben za vsako delo, za majhna dela je pre-
drag. Potreben nam je vol, naš delovni
vol, a še bolj konj. Oba pa sta postala v
Ukrajini redek pojav.« Stalin je tudi po-
dal zanimivo statistiko o padanju števila
živine v Rusiji pod sovjetsko vladno. Ži-
vine je bilo v milijonih komadov:

	1. 1916	1. 1933	padec
konjev	35,1	16,6	51%
goveda	58,9	38,6	48%
ovc, koz	115,2	50,6	66%
svinj	20,3	12,2	42%

Po Stalinovi izpovedi se začenja to ka-
tastrofalno padanje leta 1930. Naslednje
leto je bilo zaklano ali je poginilo več ko
22% skupnega števila živine. Leta 1932
je crknilo več ko 57% telet, jalovih je
ostalo 17%, od oplojene živine je izvrglo
čez 20%. Stanje se slabša od leta do leta.
Rusija torej trpi občutljivo na pomanj-
kanju živine. Konje, ki so bili sposobni za
gospodarstvo, je rekvirirala vojska. Trak-
torji so zanič, vprežne živine ni. Kako si
pomaga komunist? Vprega kmeta mesto
živine. To je storil tajnik komunistične
stranke Kopnov. V kolhozu, ki ima na-
slov »V spomin Iljiču-Lenin«, je zauka-
zal, da morajo osem kmetov vpreči pred
plug ter da morajo z njimi orati ves dan.
To poroča boljševiški list v Moskvi
»Pravda« v številki od 17. maja 1937. Ta-
ka je torej usoda kmeta pod žezlom ko-
munizma: postal je brezpraven ko suženj
in živina, še več: postal je dobesedno
vprežna živina.

V NAŠI DRŽAVI

Ministrski predsednik dr. Stojadinovič o
pravem ozadju gonje proti konkordatu.
Ministrski predsednik in zunanji minister
dr. Milan Stojadinovič se je vrnil v našo
državo s svojega obiska na otoku Krfu,
kjer se je sestel s predsednikom grške
vlade Metaksasom in je bil sprejet od gr-
škega kralja Jurija. Ob prihodu v Bar je
bil navdušeno pozdravljen od ljudstva in
raznih zastopnikov oblasti. Poslanec Djura
Cejović je priredil dr. Stojadinoviču slav-
nostno večerjo, katere se je udeležilo sto
povabljenih. Ob tej priliki je imel dr. M.
Stojadinovič govor, v katerem je podčrtal
dejstvo, da prah, katerega so dvignili v

Vsaka slovenska hiša dopisuje na dopisnicah
Sv. Cirila in Metoda. — Na vsaki pošti samo
en dinar

zvezi s konkordatom, dejansko ni bil boj
proti konkordatu, ampak proti vladi in
JRZ. Pri nas nimamo samo enega, pač pa
šest konkordatov, proti katerim se doslej
ni nihče postavil po robu. Tudi ni to boj
za zaščito srbstva in pravoslavne cerkve.
V tem boju izrabljajo politični nasprotni-
ki vseh barv brezobzirno pravoslavno cer-
kev in se strahopetno skrivajo za njen
hrbet. Vero in cerkev, je dejal dr. Stoja-
dinovič, moramo razlikovati od teh nelo-
jalnih politikov. Pravoslavno cerkev je
treba spoštovati, braniti in utrditi. Toda
proti našim političnim sovražnikom mo-
ramo nastopiti z vso močjo naše velike in
močne stranke.

Svarilo notranjega ministrstva pred raz-
širjevalci lažnih vesti. Notranje mini-
strstvo je izdalo svarilo, v katerem pra-
vi, da so si sovražniki javnega reda in
mira in nasprotniki režima v zvezi s spre-
jetjem konkordata v narodni skupščini iz-
mislili razne neresnične in vznemirjajo-
če vesti in jih širijo. Prebivalstvo naj ne
naseda tem lažem in naj se ogiba tistih,
ki si jih izmišljajo in razširjajo. Oblasti

Slovenska katoliška obitelj kupuje in rabi poštne dopisnice Sv. Cirila in Metoda. Na vsaki pošti samo en dinar

so dana navodila, naj proti razširjevalcem teh vesti najstrožje nastopi po zakonu.

V DRUGIH DRŽAVAH

Politične počitnice v Avstriji. Nemški zunanji minister Neurath je prišel na počitnice v avstrijski Vorarlberg, kjer ga je obiskal avstrijski zunanji minister dr. Schmidt. Nemški vojni minister Blomberg pa je prišel na zdravljenje v Bad Gastein, kjer je imel sestanek s šefom avstrijskega generalnega štaba. Na teh sestankih se je razmotrivalo, kako odpraviti nasprotstva med Avstrijo in Nemčijo.

Kako bi naj zgledeval novi parlamentarni režim na Bolgarskem? Res pravo parlamentarno politično življenje v Bolgariji je bilo ukinjeno 19. maja 1934. Vse prejšnje stranke so bile razpuščene in na njih mesto postavljen sedanji Kjusteivanov režim, ki ima baje pripravljen načrt za zopetno uvedbo parlamentarizma čisto posebne vrste. Po novem volilnem zakonu bodo smeli biti izvoljeni samo taki kandidati, ki so bili določeno število let na čelu občinske uprave. S to čisto novo določbo bo onemogočena kandidatura voditeljem bivših in razpuščenih strank. Da bi si ohranila vlada pri bodočih volitvah nadstrankarski značaj, ne bo nobeden od aktivnih ministrov kandidiral. Kako bo pa razmerje med novoizvoljenim parlamentom in sedanjo vlado, še ni znano. Vlada ne namerava spremeniti ustave, ki določa odgovornost vlade napram parlamentu; po drugi strani pa Kjusteivanova vlada prav nič ne prikriva, da bi si rada tudi za bodočnost na kak izreden način osigurala čimvečjo neodvisnost od narodne skupščine.

Nemški hitlerizem je zadel z zatiranjem krščanstva na hud odpor pri katoličanih in protestantih. Boj med Cerkvijo in hitlerizmom, ki širi z vso silo novodobno poganstvo, se vedno bolj zaostre in je zadel na hud odpor pri katoličanih in protestantih. Tlačenje katolicizma je dvignilo zavest krščanstva, ki se postavlja po robu z veličastnimi manifestacijami in demonstracijami. V mestu Aachen je manifestiralo neustrašeno kljub šikanam od strani oblasti 800.000 katoliških vernikov za svoje versko prepričanje. — Protestanti so celo priredili proti režimu radi nasilja demonstracije v Berlinu. V berlinskem predmestju Dahlen je zaprt protestantski pastor Niemöller, ki bi naj bil zadnje dni prišel pred sodišče. V očigled obravnavi so se razvile tako mogočne demonstracije proti režimu, da je sodišče preložilo proces na nedoločen čas. V Niemöllerjevi cerkvi so prečitali imena 70 protestantskih borcev, ki so bili v zadnjem času aretirani. Zatem je bila popoldanska služba božja z molitvami za zaprtega Niemöllera. Policija je to službo božjo prepovedala, a so se zbrali ljudje v mogočen spreved in so korakali po berlinskem predmestju ter vzklikali proti režimu. Ta demonstracija je v Berlinu edinstven primer, da so se upali verniki javno in na res korajžen način nastopiti z glasno izraženo nejevoljo napram vladnim tlačiteljem krščanstva.

Skrajno nasilje nemške vlade napram katoličanom. Nemška vlada je prepovedala vsem katoličanom romanje v Rim, da bi papež ne mogel zvedeti iz ust očitodcev, kako se godi katoliški Cerkvi pod vlado poganškega hitlerizma.

Nemčija in Angleška sta se zopet nekoliko zlasali. Nemčija in Anglija sta si skočili v zadnjem času nekoliko v lase in to radi izгона vodilnih časnika. Iz Londona so morali oditi izgonskim potom trije nemški časnika, katere so obdoličili Angleži vohunstva. Kot odgovor na ta izgon je moral zapustiti Berlin po 12-letnem bivanju dopisnik angleškega največjega lista »Times«. Radi omenjenih izrednih korakov na obeh straneh je zavladala po časopisih precejšnja napetost med Anglijo in Nemčijo, ki se je bila ravno v zadnjem času že nekoliko poglobila zaradi zbližanja med Italijani in Angleži.

Pomen velikih italijanskih manevrov. Zadnje dni so se vršili na Siciliji na kopnem in na morju veliki manevri vseh italijanskih bojnih sil. Manevri se je udeleževal sam Mussolini, ki je govoril ob tej priliki ne samo Sicilijancem, ampak predvsem velesilam. Sicilijanski manevri bi naj dokazali, da je Italija dovolj močna na suhem in na morju, da se obvaruje vsakega napada in prepreči vdor tujim silam v italijanske kolonije v Afriki. Mussolini je tudi naglasil v svojem govoru, da je Sicilija najvažnejše italijansko vojno oporišče tako za Italijo kakor za njene kolonije. Iz sicilijanskih manevrov je končno lahko vsakdo razbral po mnenju italijanskega časopisja, da je bolje živeti z Italijo na Sredozemskem morju v prijateljstvu kakor pa v sovraštvu.

Stalinova metla je segla tudi med najvišje mornariške častnike. Poročali smo že parkrat, kako se je lotil diktator Rusije Stalin s krogli, ječami in z izgnanstvi čiščenja na najvišjih mestih rdeče armade. Po tolikih aretacijah generalov, polkovnikov in drugih častnikov je prišla sedaj na vrsto sovjetska mornarica, med katero je s polno paro na delu Stalinova metla. Aretiran je bil poveljnik sovjetskega brodogoja na Daljnem vzhodu admiral Viktorov s 50 častniki svojega štaba. V Kronstadtu je tajna policija vtaknila pod ključ tri pomorske častnike z admiralskim činom. Z njimi je moralo v ječo 15 štabnih častnikov. Zadnjič smo že sporočili, da je zaprt tudi vrhovni poveljnik sovjetskega brodogoja admiral Orlov. Zgoraj so navedena imena osumljenih in zaprtih najvišjih pomorskih častnikov; pomorski častniki, katere je osumila tajna policija iz nižjih činov, so enostavno zginili. Aretacije poveljnikov sovjetske mornarice so bile izvršene na Stalinovo povelje in to radi tega, ker so ti častniki obdolženi protistalinovega zarotniškega delovanja in da so mirno gledali, kako so se sovjetski navadni pomorščaki organizirali v Trockijeve celice.

Napad na ruskega vojnega ministra. Iz Moskve so šele sedaj prodrl v svetovno javnost glasovi, da je bil izvršen že dne 14. julija na postaji v Tuli napad na maršala in vojnega ministra Vorosilova, ki je bil lažje ranjen in z letalom prepeljan v Moskvo, kjer je še sedaj radi rane v kolku v bolnišnici. Ruska čeka je uvedla glede atentata strogo preiskavo, vendar napadalec, ki so najbrž iz vrst prijateljev

ustreljenega maršala Tuhačevskega, ni mogla kljub obširnim aretacijam izslediti.

Silna draginja v Rusiji. Državne prodajalne blaga v Rusiji so izdale seznam cen, po katerem se bo blago prodajalo. Iz teh cen se razvidi neznosna draginja, ki vlada v sovjetskem »raju«. Moška srajca stane 40—45 rubljev, obleka 600—2400 rubljev, platneni čevlji 180 rubljev, usnjati čevlji 250 rubljev, kilogram svinjine 20 rubljev, limona n. pr. 2 rublja itd. V Rusiji pa zasluži inženjer 600—900 rubljev na mesec, kvalificiran (usposobljen) delavec 300—350 rubljev, navaden delavec 200 rubljev. Torej si ne more delavec privoščiti niti para boljših čevljev s svojim mesečnim zaslužkom, pa čeprav bi tisti mesec nič ne jedel! Razumljivo je potem, da vlada med nižjimi sloji silovita beda, kakršne si pri nas sploh ne moremo predstavljati.

Obča nezadovoljnost in odpor radi načrta glede razdelitve Palestine. Našim čitateljem je že znano, da je posebna angleška kraljevska komisija izdelala načrt za razdelitev Palestine v tri dele. Proti temu načrtu je sedaj vse, kar se čuti prizadetega. V novejšem času je Sv. stolica sporočila londonski vladi svoje mišljenje glede razdelitvenega načrta in pravi, da je Palestina zibelka krščanstva in ne gre, da bi po razdelitvi prišle krščanske ustanove pod vrhovno judovsko ali mohamedansko oblast. Preden bi se razdelila sv. dežela, bi moral krščanski svet dobiti zagotovilo, da bodo ostale krščanske pridobitve in koristi za Palestino neoskrunjene. Angleška vlada bi se morala poprej glede tega vprašanja sporazumeti s Sv. stolico, ker je papež čuvar mnogih verskih zavodov in ustanov v sv. deželi. — Tudi pravoslavni patriarh v Jeruzalemu hoče imeti osigurane pravoslavne ustanove v Palestini. — V Curihi v Švici se je vršil vsejudovski kongres, ki se je predvsem bavil z razdelitvenim vprašanjem. Kongres je sprejel s 300 proti 158 glasovom resolucijo, ki poudarja nesprejemljivost načrta o razdelitvi in se hočejo judje pogajati z angleško vlado, da bi tem potom izvili iz nje ugodnejše in zanje bolj sprejemljive razdelitvene pogoje. — Arabci po izjavah njihovih zastopnikov v Londonu še naprej vztrajajo načelno proti sleherni delitvi palestinske zemlje, zlasti pa taki, po kateri bi judje dobili ves rodovitni del sv. dežele, to je planjavo ob obali, ki je središče pridelovanja oranž, in Galilejo, ki je važna zaradi sadja in oljk. Judje bi dobili po tem načrtu tudi večino novih asfaltiranih cest, kar jih je zgradila Anglija, in skoraj vso palestinsko železnico, dočim bi bili Arabci potisnjeni v gorate in puste kraje. Angleži nikakor niso pričakovali, da bodo zadeli z nameravano razdelitvijo Palestine na tak hud odpor. Angleška vlada hoče to najtežje vprašanje uravnati diplomatskim putem.

Tolmačenje in ozadje posojila in amer. bojnih ladij v Braziliji. Združene ameriške države so posodile ogromni južnoameriški republik Braziliji 60 milijonov dolarjev za obnovo njene oborožitve. Dalje bo zahteval predsednik Roosevelt od ameriškega kongresa ali parlamenta pooblastilo, da sme posoditi šest ameriških najbolj modernih bojnih ladij Braziliji. Za temi oborožitvenimi posojili tiči strah pred

nemško nevarnostjo. Brazilija hrani neizmerna naravna bogastva, po katerih imajo skomine vse velesile in med temi najbolj Nemčija, kateri tolikanj primanjkuje sirovin. Nemški časopisi pišejo že dalje časa o neizkoriščanih naravnih zakladih Južne Amerike. Dalje posveča Nemčija vso pozornost nemškim naselbinam v pokrajini Sao Paulo. Obstoj nevarnost, da ne bi Nemci nalašč v omenjeni provinci izzvali kak spor, ki bi jim služil za oborožen nastop proti Braziliji. Vsekako se hočejo tudi Južni Amerikanci zavarovati z oborožitvijo napram »osrečevalcem« in »kulturonoscem« iz Evrope.

*

Vojne razmere in dogodki na severnem Kitajskem

Vojna moč Japoncev in Kitajcev na spornem ozemlju. Japonska namerava poslati na severno Kitajsko 12 divizij. Zbirališče japonskih čet bo ob progi Tiencin—Suijan. Poveljeval bo tej armadi general Terauchi, ki je bil svojčas vojni minister, ali pa general Koiso, poveljnik japonskih čet v Koreji. — Kitajska vlada pripravlja obsežne ukrepe za vpoklic vseh moških v starosti od 18. do 45. leta pod orožje. Na ta način namerava postaviti na noge ogromno armado 40 milijonov mož. S takšno armado bi zamogla Kitajska odbiti vse napade, pa naj pridejo od katerekoli strani. Seveda je še vprašanje, če bi bilo stvarno mogoče izvesti mobilizacijo tako ogromnega števila ljudi. Vsekakor pa je značilno za kitajstvo sovraštvo napram nenasitnim Japoncem, da se narod v masah odziva mobilizacijskemu pozivu vlade. Obenem je začela vlada nakupovati orožje v ogromnih količinah v Zedinjenih ameriških državah. Nakupila je letal, streliva, strojne, pušk in topov v vrednosti več desetmilijonov dolarjev.

Kje se bodo razvijali glavni boji med japonsko in kitajsko armado? Kitajske čete so napadle nepričakovano med Kalganom in Pekingom Japonce, ki so nastopili z motoriziranimi oddelki in so jim mogli poslati iz Pekinga še večje število oklopnih voz, da so zaustavili kitajske napade. Kitajci so zasedli Nankav, katerega bombardirajo japonska letala. Tudi južna kitajska armada, ki je odposlana proti severu, že koraka skozi pokrajino Hopej in je zapletena v stalne boje z Japonci. Japonsko poveljstvo domneva pravilno, da je že zbranih proti Japoncem na severu 12 kitajskih divizij, katere imajo namen: se polastiti od Japoncev zasedenega Pekinga s severa in juga. Dve kitajski diviziji hitita na pomoč proti Kalganu, kjer so se že bili hudi boji.

Na kateri strani so Rusi? Beležili smo že, da je vrhovni poveljnik sovjetske sibirske armade maršal Blücher nenadoma v letalu zapustil Moskvo in se je odpeljal na Daljni vzhod. Mudil se je tudi v Nankingu, kjer je sedež kitajske vlade. Sedaj je rdeči maršal v prestolici zunanje Mongolije v Ulan-Bator, kjer so se vršile velike parade sovjetske vojske. Japonci očitajo Rusom, da so poslali 200 sovjetskih častnikov v kitajsko pokrajino Čahar, kjer so prevzeli vodstvo kitajskih vojaških oddelkov s namenom, da jih organizirajo in popeljejo v boj proti Japoncem. V Čaharsko pokrajino je prišlo tudi veliko komunističnih agentov, ki so se kar

razlili po vsej pokrajini in dvigajo med ljudstvom upor proti Japonci.

Prvi večji in resni spopadi za posest Šanghaja. Večje borbe med kitajskimi in japonskimi četami so izbruhle 12. avgusta za posest mesta Šanghaj. Kitajska vlada v Nankingu je poslala v Šanghaj več divizij rednega vojaštva, a Japonci, ki so skraja zmagovali, so računali, da bodo za-

deli samo na kitajsko milico. Dne 13. in 14. avgusta so redne kitajske čete tako pritiskale na Japonce ob železniški progi od Šanghaja do Vusunga in okrog japonske naselbine v Šanghaju, da so se morali Japonci ponekod umakniti ter so zahtevali ojačenja. Japonce so podpirale v bitkah njihove bojne ladje, katerih je 32 zbranih v vodah krog Šanghaja.

Orožje proti komunizmu. Francoski jezuiti so izdali knjigo o dogodkih v Španiji, opremljeno z zelo poučnimi slikami. Knjiga, ki je izdana v šestih jezikih, je zelo zanimiva. Posebne omembe je vredno poročilo španskega jezuita patra Filipa Rodrigueza, ki je 12 mesecev prebival v Madridu ter potem odpotoval v Rim, kamor je prinesel s seboj mnogo stvarnih poročil iz lastnih opažanj. Izjavil je, da še danes v Madridu opravlja 30 jezuitov v vsej tajnosti službo božjo in vrši dušno pastirstvo. Pater Rodriguez izraža tole sodbo o dogodkih v Španiji: »Vsemogočni Bog je porabil špansko revolucijo, da svetu pokaže, da je mogoče komunizem premagati samo z duhovnim preporodom. Noben materialistični sistem, čeprav propoveduje socialno pravico, se ne more držati proti komunistični revoluciji.«

Krasne ilustrirane poštne dopisnice Sv. Cirila in Metoda so najcenejše dopisovanje za vsakogar. Na vsaki pošti samo en dinar

Brezbožniški bes ne popušča. Boljševiki ne popuščajo v svojem brezbožniškem divjanju, čeprav jih obsoja ves kulturni svet. Kakor je razvidno iz števil, ki jih objavljajo angleški listi, je sovjetska oblast v letu 1936 porušila, odnosno zaprla 4680 cerkva, kapel, džamij (muslimanskih bogoslužnih zgradb). Na smrt je bilo v tem letu obsojenih preko sto duhovnikov. Preko 8000 cerkvenih služabnikov, duhovnikov in drugih cerkvenih nameščencev je bilo obsojenih v ječe. Zadnji čas je bil na novo obsojen tudi katoliški cerkveni

dostojanstvenik monsignor Sovornik. Leta 1932 je bil rešen iz pregnanstva, v katerem je deset let prebil kot prisilni delavec v težkih delih. Zdaj so ga znova obsodili na deset let ječe. Vsi poskus, da bi rešili tega visokega cerkvenega predstavnika, ki je že star nad 70 let, so bili zaman. Sovjetska oblast ga je zopet poslala na težko delo pri izdelavi cest za rdečo armado.

Zrakoplovec — vzoren katolik. Kdor moliti ne zna, na morje naj se ne poda: tako se je govorilo in priporočalo v starejši dobi. V sodobnosti se je besedilo tega izreka v toliko spremenilo, da se mesto »na morje« postavlja »v zrak«. Če morejo nastati na morju velike nevarnosti, jih še večje krijejo zračne višave. Zato je povse razumljivo dejstvo, da se človek, ploveč po zraku, priporoča varstvu Vsemogočnega. Med letalci in zrakoplovci je mnogo globokovernih oseb. Med te spada tudi kapetan Lehman, poveljnik zračne ladje »Hindenburg«. Na zadnjem poletu te orjaške zračne ladje ni bil preizkušeni Lehmann več poveljnik ladje, marveč je bil novemu kapetanu pridružen kot svetovalec in pomočnik. »Hindenburg« se je, kakor znano, pri pristanku v Ameriki (v Zedinjenih državah) ponesrečil, zgorel je vsled eksplozije, ki se je v ladji zgodila. Ob nesreči je Lehmann, čeprav ni več nosil odgovornosti, vztrajal na svojem mestu, dokler ga niso zgrabili plameni goreče zračne ladje. Po nesreči so ga odpeljali v bolnišnico. Lehmann je ostal zadnje dni svojega življenja to, kar je vedno bil, globokoveren katolik. Preko njegovih ustnic ni prišla besedica ne graje ne nejevolje. Takoj ko so ga prinesli v bolnišnico, je prosil duhovnika. Ko je prejel svete zakramente, je z velikim mirom izročil svojo plemenito, pogumno dušo v roke Stvarniku in Sodniku.

Osebnosti.

Duhovniške spremembe. V zadnji številki smo objavili nekatere duhovniške vesti ter spremembe, katere izpopolnjujemo z naslednjimi še neobjavljenimi: Za vikarja stolne in mestne župnije v Mariboru je postavljen g. Peter Pribožič, dosedaj I. korni vikar v Mariboru. — Nastavljeni so bili gg.: Mihael Jerič, semejniški duhovnik, za II. kaplana na Prevaljah; Alojzij Kozar, sem. duhovnik, za III. kaplana v Trbovljah; Justin Oberžan, sem. duhovnik, za kaplana na Pilštanju; Janez Sukič, novomašnik, za kaplana v Črensovcih; Stefan Zver, sem. duhovnik, za II. kaplana v Slov. Konjicah; p. Tarzicij Toš, frančiškan, za kaplana pri Sv. Mariji v Mariboru; p. Konstantin Urankar, frančiškan, za kaplana v Dobovi. —

Prestavljeni so bili gg.: Pankracij Poteško, kaplan v Jarenini, za III. kaplana pri Sv. Magdaleni v Mariboru; Ivan Škafar, kaplan v Guštanju z delokrogom v Prevaljah, tč. na dopustu, za kaplana pri Sv. Juriju ob Taboru; Jožef Schöndorfer, II. kaplan pri Sv. Magdaleni v Mariboru, za II. kornega vikarja pri stolni cerkvi v Mariboru; Ivan Bombek, II. kaplan v Slov. Konjicah, za I. kaplana istotam; Alojzij Juranovič, II. korni vikar v Mariboru, za I. kornega vikarja; Franc Kač, III. kaplan v Trbovljah, za II. kaplana istotam, in Franc Lasbaher, provizor v Kamnici, za kaplana istotam.

Nesreče.

Hude posledice povodnji na Murskem polju. Zadnjič smo obširneje opisali povodenj, ki je hudo prizadela Mursko polje in segla daleč v Slov. Krajino. Novejša poročila z Murskega polja so precej vznemirljiva. Pokazale so se posledice preplavljanja v gnitju krompirja, ki je glavni polj-